

Qeyd 1: Giriş

Maliyyə hesabatları 31 dekabr 2019-cu il tarixində tamamlanan il üzrə Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartlarına uyğun olaraq Azərbaycan Respublikası Dövlət Sığorta Kommersiya Şirkəti üçün hazırlanmışdır.

Azərbaycan Respublikası Dövlət Sığorta Kommersiya Şirkəti (Azərsığorta) müstəqil dövlət təşkilatıdır. Onun tərkibinə Naxçıvan MR dövlət sığorta baş agentliyi, respublikanın şəhər və rayonlarının filialları daxildir. Şirkətin əmlakı dövlət mülkiyyətidir. Nizamnamə kapitalı - 9.000.000 manat - pul vəsaiti formasında 6.750.000 manat; əmlak formasında - 2.250.000 manat.

Sığortaçının sığorta agentlərinin sayı - 75

Ştat işçilərinin ortalama sayı - 428

VÖEN - 1400079571

Qeyd 2: Şirkətin haqqında qısa məlumat - Şirkət 10 avqust 1994-cü ildə tarixində Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin yanında Dövlət Sığorta Nəzarətində dövlət qeydiyyatından keçərək 86 nömrəli şəhadətnamə almışdır. Şirkət, Azərbaycan respublikası Maliyyə Nazirliyi tərəfindən verilmiş 000270 nömrəli, qeydiyyat nömrəsi 306, 14 oktyabr 2009-cu il tarixli sığorta lisenziyasına əsasən fəaliyyət göstərir. Şirkət sığorta bazarında dövlət icbari və könüllü sığorta əməliyyatları aparır.

Şirkətin hüquqi ünvanı:

Azərbaycan Respublikası, Bakı şəhəri, Binəqədi rayonu, İ. Dadaşov küçəsi, ev 260, telefon - (012) 561-23-44

İdarə Heyətinin sədrinin vəzifəsini müvəqqəti icra edən: Hacıyev Aftandil Əskər oğlu

Baş mühasib: Şərifova Əfruz Mustafa qızı

Şirkətin bundan əvvəlki dövrünün auditi "Kaspian Audit Kompani" MMC şirkəti tərəfindən aparılmışdır.

Qeyd 3: Hesabatların tərtib edilməsinin əsasları

Maliyyə hesabatlarının tərtib edilməsinin əsasları. Hazırkı maliyyə hesabatları, Beynəlxalq Mühasibat Standartları Şurasının dərc etdiyi Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarına ("BMHS"), o cümlədən Beynəlxalq Mühasibat Standartları Komitəsinin dərc etdiyi Beynəlxalq Mühasibat Standartlarına ("BMS") və Daimi Şərhlər Komitəsinin dərc etdiyi Şərhlərə uyğun olaraq tərtib edilmişdir.

Şirkət mühasibat uçotunu Azərbaycan Respublikasının mühasibat uçotu haqqında qanununa uyğun aparır.

Bu maliyyə hesabatları həmin mühasibat qeydləri əsasında hazırlanmış və BMHS-ə uyğun şəkildə düzəldilmişdir.

Maliyyə hesabatlarındakı məbləğlər Azərbaycan Respublikasının milli valyutası olan Azərbaycan manatı ilə ölçülmüşdür.

Maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında, hesabat tarixində aktiv və passivlərin qeyd olunmuş məbləğlərinə, şərti aktiv və passivlərin açıqlanmasına və hesabat dövründə gəlir və xərclərin qeydə alınmış məbləğlərinə təsir edən təxminlərin, eləcə də fərziyyələrin istifadə edilməsi tələb olunur. Bu təxminlər Rəhbərliyin cari hadisələr və fəaliyyət barəsində mövcud biliklərinə əsaslanarsa da, faktiki nəticələr sonda həmin təxminlərdən fərqlənə bilər.

Qeyd 4: Mühəsibat uçotunun mühüm prinsipləri

Hazırkı maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında aşağıdakı mühüm mühəsibat prinsipləri tətbiq edilmişdir:

Şirkətin maliyyə hesabatları ilkin dəyər prinsipi əsasında hazırlanmışdır.

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri.

Pul vəsaitləri nağd pul vəsaitləri, bank hesablarında saxlanılan və tələblər üzrə verilən pul vəsaitləridir.

Pul vəsaitlərinin ekvivalentləri qısa ödəniş müddətinə, yəni əldə olunduğu tarixdən 3 ay və ya daha az ödəniş müddətinə malik olan, pul vəsaitlərinin əvvəlcədən məlum olan məbləğinə asan çevrilə bilər və bu aktivlər üzrə dəyərin dəyişməsi riskinə cüzi məruz qalan yüksək likvidli qoyuluşlardır.

Pul vəsaitlərinin hərəkət pul vəsaitlərinin və onların ekvivalentlərinin daxil olması və (və ya) xaric olmasıdır. Blokləşdirilmiş məbləğlər pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərindən çıxarılmışdır.

Sığorta ehtiyatları. Sığorta ehtiyatları sığortaçının sığorta və ya təkrarsığorta müqavilələri üzrə sığorta ödənişlərinin həyata keçirilməsi üçün öhdəliklərinin məcmusuna uyğun olaraq formalaşdırılan fondlardır.

Sığortaçının investisiya siyasəti. Maliyyə bazarlarına nəzarət orqanı sığortaçıların investisiya əməliyyatları ilə bağlı qaydalar müəyyənləşdirir. Qaydalara əsasən qeyd edilən aktivlər aşağıdakılardır:

Dövlət qiymətli kağızları;
Bank hesablarındakı pul vəsaitləri;
Daşınmaz əmlak;
Qeyri-dövlət qiymətli kağızları;
Digər hüquqi şəxslərin nizamnamə kapitalına qoyulmuş vəsaitlər;
Öz işçilərinə borc verilmiş pul vəsaitləri.

Torpaq, tikili və avadanlıqlar. Şirkətin Torpaq, tikili və avadanlıqları ilkin dəyər və ya yenidən qiymətləndirmə dəyəri ilə qeydə alınır.

İlkin dəyər dedikdə – Aktivin satın alınması və ya tikilməsi, daşınması və quraşdırılması zamanı, onun əldə edilməsi üçün ödənilmiş pul vəsaiti və ya pul vəsaitlərinin ekvivalentləri və yaxud, tətbiq edilməsi mümkün olan təqdirdə, digər Standartların xüsusi tələblərinə uyğun olaraq ilkin mərhələdə tanınmış aktivə aid edilən məbləğdir.

Yenidən qiymətləndirmə dəyəri dedikdə - Aktiv kimi tanındıqdan sonra, ədalətli dəyərlərinin müəyyən edilməsi mümkün olan torpaq, tikili və avadanlıqlar hər hansı yığılmış amortizasiya və qiymətdəndüşmə zərərləri çıxılmaqla yenidən qiymətləndirmə tarixinə onların ədalətli dəyəri olan yenidən qiymətləndirmə dəyəridir.

Amortizasiya ayırmaları.

Şirkətdə əsas vəsaitlər və qeyri maddi aktivlərə amortizasiya ayırmaları Vergi Məcəlləsinin 114 maddəsinə uyğun illik amortizasiya normaları aşağıdakı kimi müəyyən edilir::

Binalar, tikililər və qurğular ildə 7% - dək

Maşınlar və avadanlıq ildə 7% - dək

Yüksək texnologiyalar məhsulu olan hesablama texnikası üzrə ildə 25% - dək

Nəqliyyat vasitələrinə ildə 25% - dək

Digər əsas vəsaitlər (Mebel və sair avadanlıqlar) ildə 25% - dək

Qeyri-maddi aktivlər- istifadə müddəti məlum olmayanlar üçün 10 faizədək, istifadə müddəti məlum olanlar üçün isə illər üzrə istifadə müddətinə mütənasib məbləğlər.

Mənfəət vergisi

Vergilər, Azərbaycan Respublikasının hal-hazırda qüvvədə olan qanunvericiliyinə uyğun olaraq hazırkı maliyyə hesabatlarında əks olunmuşdur. Şirkətin gəliri (vergidən azad edilən gəlirdən başqa) ilə gəlirdən çıxılan xərci arasındakı fərq onun mənfəətidir. Mövcud vergi qanunvericiliyinə əsasən Şirkətin mənfəətindən 20 faiz dərəcəsi ilə vergi tutulur.

Sığortanın gəlirləri və xərcləri.

Şirkətin gəlir və xərcləriməcmu gəlirə dair hesabatda hesablama metodu ilə qeydə alınır.

Şirkətin gəlirləri - Əsas əməliyyat gəlirlərindən və sair gəlirlərdən ibarətdir.

Şirkətin xərcləri - Əsas əməliyyat xərclərindən və sair xərclərdən ibarətdir.

Xarici valyuta əməliyyatları. Xarici valyutada əməliyyatlar həmin əməliyyat günü qüvvədə olan valyuta məzənnəsi ilə qeydə alınır. Xarici valyuta ilə aparılan əməliyyatlardan yaranan məzənnə fərqləri həmin gün qüvvədə olan valyuta məzənnəsindən istifadə etməklə məcmu gəlirə dair hesabatda daxil edilir. 31.12.2019-cu il tarixinə məzənnə aşağıdakı kimidir:

1USD = 1,700manat

İşçilərə sərf olunan xərclərə bağlı ayırmalar. Şirkətin işçilərə verilən əmək haqqları və sosial müdafiə fonduna köçürmələri xərc kimi tanınır və işçilərə sərf olunan xərclər və sosial müdafiə fonduna xərclər kimi qeyd edilir.

Qeyd 5:Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri:

31.12.2019-cu il tarixə şirkətin pul vəsaitləri aşağıdakı kimi olmuşdur:

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri:	2019	2018
Kassa	3 981,00	729
Hesablama hesabı (AZN)	8 336 765,57	8 346 396,00
Valyuta hesabı (USD)	17 987,25	11 805,00
Depozit hesablar	3 349 996,00	3 349 996,00
Sair pul vəsaitləri	9 723,00	9 668,00

Qeyd 6:Sair aktivlər

Sairaktivlər:	2019	2018
İSB-ə ödəniləntəminatdepozitivəsairaktivlər (mal material)	417 583,00	400 000,00

Qeyd 7:Qısamüddətli debitor borcları və sair aktivlər

31.12.2019-cu il tarixə şirkətin debitor borclarının və sair aktivlərinin qalığı aşağıdakı kimi olmuşdur:

Qısamüddətliaktivlər:	2019	2018
Birbaşasığortaüzrə	143 563,00	101 470,00
Asılıtəşkilatlarüzrə	7 619 716,61	3 690 452,58
Büdcəüzrə	391 204,27	71 178,10
Sairdebitorlarüzrə	134 456,00	80 596,00

Qeyd 8: Sair qısamüddətli aktivlər

Sairqısamüddətliaktivlər:	2019	2018
Təhtəlhəsablar	9 477,00	11 956,00

Qeyd 9: Torpaq, tikili və avadanlıqlar:

31.12.2019-cu il tarixə şirkətin Torpaq, tikili və avadanlıqlar və Qeyri maddi aktivləri aşağıdakı kimi olmuşdur:

Torpaq, tikilivəavadanlıqlar:	2019	2018
Torpaq, tikilivəavadanlıqlar - ilkindəyər	6 012 980,00	6 012 980,00
Torpaq, tikilivəavadanlıqlardaxil olmuşdur	506 120,00	-
Yenidənqiymətləndirməartımı	3 140 220,00	-
Torpaq, tikilivəavadanlıqlar - amortizasiya	-3 108 245,00	-2 882 189,00
Torpaq, tikilivəavadanlıqlarsilinmişdir	-19 196,00	-
Torpaq, tikilivəavadanlıqlar - qalıqdəyəri	6 531 879,00	3 130 791,00

Torpaq, tikili və avadanlıqlar aşağıdakılardan ibarətdir:

- Binalar;
- Nəqliyyat vasitələri;
- Maşın və avadanlıqlardan;
- Sair.

Qeyd 10: Qeyri maddi aktivlər:

Qeyrimaddiaktivlər:	2019	2018
Qeyrimaddiaktivlər - ilkindəyər	1 097 368,00	1 097 368,00
Qeyrimaddiaktivlər - daxil olmuşdur	20 000,00	-
Qeyrimaddiaktivlər - amortizasiya	-438 558,12	-409 790,12
Qeyrimaddiaktivlər - silinmiş	-400 099,88	-400 099,88
Qeyrimaddiaktivlər - qalıqdəyəri	278 710,00	287 478,00

Qeyri maddi aktivlər aşağıdakılardan ibarətdir:

- Lisenziyalar;
- Proqram təminatları.

Qeyd 11: Kapital

31.12.2019-cu il tarixə şirkətin kapitalı aşağıdakı kimi olmuşdur:

Kapital:	2019	2018
Ödənilmiş nominal (nizamnamə) kapitalı	9 000 000,00	9 000 000,00
Yenidən qiymətləndirilmə üzrə ehtiyat	5 005 238,00	1 865 018,00
Keçmiş illər üzrə bölüşdürülməmiş mənfəət	3 673 359,26	4 195 895,90

Qeyd 12: Uzunmüddətli öhdəliklər

Uzunmüddətli öhdəliklər:	2019	2018
Qarşılıqlı mənbələri fondu	346 271,00	204 593,00
Sair kreditorlar	24 957,00	-
Təkrar sığorta əməliyyatları üzrə öhdəliklər	2 618 162,00	-

Qeyd 13: Qısamüddətli öhdəliklər

Qısamüddətli öhdəliklər:	2019	2018
Sair kreditorlar	138,93	479 223,00
Əməyin ödənilməsi üzrə	43 690,00	17 175,00

Qeyd 14: Gəlirlər

2019-cu il üzrə şirkətin gəlirlərinin açıqlaması aşağıdakı kimi olmuşdur:

Əsas məliyyat gəlirləri:	2019	2018
Birbaşa sığorta üzrə sığorta haqları	49 713 803,00	43 388 919,00
Sığorta ödənişlərində təkrar sığortaçıların payı üzrə	4 277 061,00	5 280 172,04
Təkrar sığortaya verilmiş müqavilələr üzrə komissiyon muzzdları üzrə	3 005 873,00	2 761 776,66
Digər fəaliyyət gəlirləri:		
Xalis sığorta ehtiyatlarının dəyişməsi (müsbət və ya mənfi)	-2 802 614,73	-1 304 749,56
İnvestisiya gəlirləri üzrə	151 925,00	250 909,00
Subroqasiya gəlirləri	3 785,00	495
Sair gəlirlər	21 222,00	6 128,00

Qeyd 15: Xərclər

2019-cu il üzrə şirkətin xərclərinin açıqlaması aşağıdakı kimi olmuşdur:

Əsas məliyyat xərcləri:	2019	2018
Sığorta ödənişləri və sığorta məbləğləri üzrə	15 595 501,00	14 689 252,00
Qaytarılansığorta haqları üzrə	47 837,00	49 088,00
Təkrar sığortaya verilmiş sığorta haqları üzrə	26 793 463,14	24 912 249,08
Qarşılıqlı matədbirlərifonduna ayırmaları üzrə	141 678,00	106 864,00
Digər fəaliyyət xərcləri:		
İşlərin aparılmasına xərcləri	9 842 199,80	7 786 307,00
Sair xərclər	69 745,00	1 317 627,00

Qeyd 16: İşlərin aparılması xərcləri

İşlərin aparılmasına xərcləri	2019	2018
Əmək haqqı	2 951 430,34	1 992 736,00
Sığorta agentlərinə	2 524 246,00	1 807 691,00
Dövlət sosisalmüdafiəfonduna ayırmalar	664 071,83	491 530,00
Təsərrüfat xərcləri	1 180 608,00	1 114 998,00
Dəftərxana xərcləri	261 223,00	315 008,00
Ezamiyyə xərcləri	101 952,00	44 430,00
Bank xidməti xərcləri	163 755,00	104 838,00
Reklam işinin aparılmasına xərclər	425 986,00	134 470,00

Amortizasiya ayırmaları	318 455,63	250 890,00
Əsas vəsaitlərin təmir üzrə xərclər	58 743,00	7 487,00
İşçilərin ixtisasın artırılmasına çəkilmiş xərclər	77 782,00	4 332,00
Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasına	301 792,00	536 109,00
İSB 5% və Təkrarsığorta Daxılı	693 234,00	899 777,00
Sair xərclər	82 921,00	59 591,00
Audit xərci	36 000,00	22 420,00
Cəmi	9 842 199,80	7 786 307,00

Qeyd 17: Qeyri-həyat sığortası üzrə xalis sığorta ehtiyatları

Qeyri-həyat sığortası üzrə xalis sığorta ehtiyatları	2019	2018
Qazanılmış sığortahaqqların ehtiyatları	7 617 432,48	5 428 883,67
Baş vermiş, lakin bildirilməmiş zərər lə ehtiyatı	4 804 856,03	1 016 055,22
Bildirilmiş, lakin tənzimlənməmiş zərər lə ehtiyatı	939 016,50	493 966,17
Şərt ehtiyatlar	418 027,45	312 499,24
Sabitləşdirici ehtiyatlar	1 263 397,29	637 573,48
Əlavə ehtiyatlar	-	-

Qeyd 18: Risklərinin idarə edilməsi

Şirkət daxilində risklərin idarə edilməsi maliyyə (bazar, coğrafi, valyuta, likvidlik və faiz dərəcəsi), əməliyyat və hüquqi risklər ilə münasibətdə həyata keçirilir. Risklərin idarə edilməsinin əsas məqsədi risk limitlərini müəyyən etmək və müvafiq olaraq risklərin bu limitlər çərçivəsində qalmasını təmin etməkdir.

Qeyd 19: Ədalətli dəyərle qeydə alınan maliyyə vasitələri

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri, eləcə də satış üçün nəzərdə tutulan qiymətli investisiya kağızları balans hesabatında ədalətli dəyərle qeydə alınır. Satış üçün nəzərdə tutulan müəyyən qiymətli investisiya kağızları üçün açıq bazarda müstəqil qiymətlər mövcud deyil. Rəhbərlik həmin aktivlərin ədalətli dəyərini onların balans dəyərinə əsasən müəyyən edir.

Qeyd 20: Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar

Hazırkı maliyyə hesabatlarında tərəflər o zaman əlaqəli hesab olunur ki, tərəflərdən biri digərinə nəzarət edə bilsin və ya digər tərəf maliyyə, yaxud əməliyyat qərarları qəbul edərkən ona mühüm təsir göstərə bilsin (BMS 24 “Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar” Standartında açıqlandığı kimi). Əlaqəli tərəflər arasındakı münasibətləri nəzərə alarkən, həmin münasibətlərin hüquqi formasına deyil, məzmununa diqqət yetirilir.

Əlaqəli tərəflərlə hazırkı maliyyə hesabatlarına mühüm təsir göstərə bilən əməliyyatlar olmamışdır.